

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

**LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

**OCENA STANU SANITARNEGO
OBIEKTÓW NADZOROWANYCH PRZEZ
LUBUSKIEGO PAŃSTWOWEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM
NA TERENIE POWIATU STRZELECKO-DREZDENECKIEGO
ZA 2015 ROK**

Gorzów Wielkopolski

luty 2016 rok

SPIS TREŚCI

	str.
I. Nadzorowane obiekty	3
II. Placówki nauczania i wychowania.....	3
1. Stan sanitarny szkół i innych placówek	3
2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych	6
III. Domy pomocy społecznej.....	6
IV. Podmioty wykonujące działalność leczniczą.....	7
Podsumowanie	9

I. Nadzorowane obiekty.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. zgodnie z art. 12 ust. 1a, pkt 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 14 marca 1985r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1412) sprawuje nadzór nad podmiotami, dla których powiat jest organem założycielskim lub organem prowadzącym, lub w których powiat jest podmiotem dominującym. Na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego LPWIS nadzoruje:

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres
1.	Dom Pomocy Społecznej Ośrodek Rehabilitacyjno-Rekreacyjno-Szkoleniowy	ul. Gdańska nr 17 66-520 Dobiegniew
2.	Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Szpital Powiatowy w Drezdenku	ul. Piłsudskiego 8 66-530 Drezdenko
3.	Zespół Szkół	ul. Kościuszki 29 66-500 Strzelce Kraj.
4.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	ul. M. Konopnickiej 2 66-530 Drezdenko
5.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego im. T. Kościuszki	al. Wolności 5 66-500 Strzelce Kraj.
	Warsztaty Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego	al. Wolności 5 66-500 Strzelce Kraj
6.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	ul. Kościuszki 28 66-500 Strzelce Kraj.
	Internat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	ul. Kościuszki 28 66-500 Strzelce Kraj.
7.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Kościuszki 31 66-530 Drezdenko
8.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Okrężna 14 66-500 Strzelce Kraj.

II. Placówki nauczania i wychowania.

1. Stan sanitarno-techniczny szkół i innych placówek.

W 2015 roku przeprowadzono 3 kontrole sanitarne w placówkach nauczania i wychowania (Zespół Szkół w Strzelcach Krajeńskich, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Strzelcach Krajeńskich) oraz 3 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami LPWIS (Zespół Szkół w Strzelcach Krajeńskich, Warsztaty Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Strzelcach Krajeńskich).

Przedmiotem kontroli były m.in. ocena stanu sanitarnego placówek pod względem posiadanej infrastruktury (funkcjonalność budynków, stan techniczny), bieżącej czystości i porządku, ocena warunków nauki i pobytu dzieci i młodzieży oraz warunków do utrzymywania higieny osobistej uczniów.

Szkoły.

▪ Zespół Szkół w Strzelcach Krajeńskich, ul. Kościuszki 29, 66-500 Strzelce Krajeńskie.

Budynek szkoły częściowo przystosowany jest do potrzeb wynikających z niepełnosprawności (posiada podjazd). Placówka utrzymana była w czystości i porządku. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono młodzieży dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody oraz środków higieny osobistej. Wyposażenie i meble szkolne w salach dydaktycznych były w dobrym stanie technicznym, 90% mebli posiadało certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. W pomieszczeniach szkoły udostępniono uczniom miejsce na pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

Placówka dysponuje blokiem sportowym z salą gimnastyczną, siłownią, zapleczem sanitarnym i szatniami. Sprzęt sportowy nie posiadał certyfikatów (zakupiony przed wprowadzeniem obowiązku posiadania certyfikatów).

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę szkolną w gabinecie na terenie szkoły (12 godzin tygodniowo).

Kontrola wykazała uchybienia w zakresie stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń szkoły. Stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny powierzchni sufitów w dwóch pomieszczeniach sanitarnych dla dziewcząt i chłopców zlokalizowanych na II piętrze (zacieki). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną zobowiązującą do ich usunięcia oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków.

W placówce przeprowadzono także kontrolę w zakresie oceny warunków zdrowotnych środowiska pracy oraz oceny realizacji wymogów wynikających z faktu stosowania szkodliwych substancji chemicznych oraz produktów biobójczych. Stwierdzono:

- brak instrukcji określających sposób składowania i magazynowania stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- brak instrukcji bhp dotyczącej postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- brak kart charakterystyki stosowanych odczynników chemicznych,
- brak aktualnego spisu stosowanych odczynników chemicznych,
- przechowywanie odczynnika chemicznego w nieoryginalnym i nieoznakowanym opakowaniu (szklanym słoiku po produkcie spożywczym),
- brak oceny ryzyka zawodowego,
- niedostarczanie pracownikowi (nauczycielowi chemii) środków ochrony indywidualnej zabezpieczających przed działaniem czynników chemicznych,
- brak instrukcji udzielania pierwszej pomocy oraz wykazu pracowników przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy.

LPWIS wydał decyzję z terminem natychmiastowej wykonalności nakazującą zutylizować odczynnik chemiczny przechowywany w nieoryginalnych opakowaniach oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli. W związku z pozostałymi nieprawidłowościami wszczęto postępowanie administracyjne.

Po przekazaniu przez szkołę informacji o usunięciu nieprawidłowości przeprowadzono kontrolę sprawdzającą potwierdzającą ten fakt i wydano decyzję umarzającą postępowanie w tym zakresie.

Warsztaty szkolne.

- **Warsztaty Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego, al. Wolności 7, 66-500 Strzelce Krajeńskie.**

W 2015r. przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków nałożonych przez LPWIS w 2014r. Stwierdzono, iż doprowadzono do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchnię ścian i sufitu w pomieszczeniu diagnostyki silnika. W odniesieniu do obowiązku dotyczącego doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchni sufitu w pracowni szkolnej nr PW 12, dyrektor placówki wniósł kolejną prośbę o zmianę terminu jego realizacji, w związku z brakiem środków finansowych. LPWIS przychylił się do wniosku strony i ustalił nowy termin wykonania ww. obowiązków do dnia 31 maja 2015r. Pismem z dnia 9 czerwca 2015r. dyrektor placówki poinformował, iż obowiązek zawarty w ww. decyzji został wykonany.

Placówki z pobytem całodobowym.

- **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, ul. Kościuszki 28, 66-500 Strzelce Krajeńskie.**

Budynek, w którym mieści się placówka dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych (posiada windę, podjazd oraz dostosowane pomieszczenia sanitarne). Kontrolą sanitarną objęto sale dydaktyczne oraz pokoje mieszkalne grup wychowawczych. Bieżąca czystość i porządek pomieszczeń i otoczenia nie budził zastrzeżeń. W pomieszczeniach sanitarnych zapewniono bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz środki higieny osobistej. Wyposażenie i meble w salach lekcyjnych były w dobrym stanie sanitarno-technicznym i posiadały certyfikaty poświadczające spełnienie wymogów bezpieczeństwa. Część mieszkalną stanowi 11 pokoi 2 i 3 – osobowych, które wyposażone były prawidłowo. Meble (łóżka, szafy, szafki nocne) były w dobrym stanie technicznym. Wychowankom udostępniono dwie świetlice (wyposażone prawidłowo). Placówka ma do dyspozycji dwie salki gimnastyczne oraz siłownię. Sprzęt sportowy posiadał odpowiednie atesty i certyfikaty (w 70%).

Opieka zdrowotna zapewniona była przez pielęgniarkę w gabinecie na terenie placówki (30,5 godziny tygodniowo).

W trzech pokojach mieszkalnych, sali lekcyjnej oraz w pomieszczeniu sanitarnym zlokalizowanym na II piętrze, stwierdzono ślady zagrzybienia na sufitach. W związku z powyższym prowadzono postępowanie administracyjne obligujące do usunięcia uchybień – nieprawidłowości zostały usunięte.

Podczas kontroli stwierdzono także wykonanie w całości obowiązku nałożonego przez LPWIS decyzją, dot. doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg w salach lekcyjnych tj. wymieniono wykładzinę podłogową.

2. Stan sanitarny obiektów żywieniowych.

▪ Stołówka szkolna w Zespole Szkół w Strzelcach Krajeńskich ul. Kościuszki 29, 66-500 Strzelce Krajeńskie.

W obiekcie prowadzone jest żywienie dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 20 lat (uczniowie Zespołu Szkół oraz dzieci przebywające w placówce Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego). Żywnienie obejmuje: śniadanie, obiad dwudaniowy i kolację. Kuchnia serwuje średnio 70 obiadów oraz 30 posiłków całodniowych. Posiłki produkowane są od surowca. Stawka żywieniowa dla wyżywienia całodziennego wynosi 9,50 zł., a dla obiadu - 3,00 zł.

Podczas kontroli stołówki w 2015r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego. W stołówce wdrożono procedury dobrej praktyki higienicznej (GHP) i dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), które stanowią warunki wstępne do systemu HACCP (Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli). Personel jest szkolony z podstawowych zasad higieny przy produkcji żywności. Szkolenia odbywają się raz na kwartał. Ocenie poddano również jadłospis dekadowy, który nie budził zastrzeżeń.

III. Domy pomocy społecznej.

▪ Dom Pomocy Społecznej Ośrodek Rehabilitacyjno-Rekreacyjno-Szkoleniowy, ul. Gdańska 17, 66-520 Dobiegniew.

W placówce przeprowadzono kontrolę interwencyjną w związku ze skargą dotyczącą warunków pracy w pralni. Stwierdzono:

- brak aktualnych zaświadczeń lekarskich,
- brak ujęcia w ocenie ryzyka zawodowego zagrożeń w zakresie szkodliwych czynników biologicznych,
- brak wentylacji w pomieszczeniu brudownika,
- brak zapewnienia pracownikom pomieszczenia szatni,
- przechowywanie dwóch chemikaliów w nieoryginalnych opakowaniach,
- brak kart charakterystyki stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin,
- brak instrukcji bhp dotyczącej postępowania ze szkodliwymi substancjami

chemicznymi.

W związku z powyższym wydano decyzję z terminem natychmiastowej wykonalności nakazującą niezwłocznie zutylizować środki chemiczne przechowywane w nieoryginalnych opakowaniach oraz decyzję obciążającą kosztami kontroli. W związku z pozostałymi nieprawidłowościami wszczęto postępowanie administracyjne.

Po przekazaniu przez zakład informacji o usunięciu nieprawidłowości przeprowadzono kontrolę sprawdzającą potwierdzającą ten fakt i wydano decyzję umarzającą postępowanie w tym zakresie.

W 2015r. przeprowadzono także kontrolę kompleksową DPS-u w zakresie oceny stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń mieszkalnych, higieniczno-sanitarnych i pracy pracowników, bieżącego stanu porządkowego obiektu i jego otoczenia, oceny realizacji ogólnych wymogów bhp oraz realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych, stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, a także prowadzenia wymaganej prawem dokumentacji – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie higieny żywności przeprowadzono kontrolę bloku żywienia DPS-u. W kuchni placówki przygotowuje się 3 posiłki dziennie tj. śniadanie, obiad dwudaniowy i kolację dla średnio 52 mieszkańców. Stawka żywieniowa wynosi od 6,50 do 7,50 zł (wsad do kotła). Kontrola wykazała, że stan sanitarno-techniczny urządzeń, sprzętu i powierzchni stykających się z żywnością nie budził zastrzeżeń. W bloku żywienia wdrożono odpowiednie procedury dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), które stanowią warunki wstępne do systemu HACCP (Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli). Personel jest szkolony z podstawowych zasad higieny przy produkcji żywności. Szkolenia odbywają się raz w roku.

Podczas analizy jadłospisu dekadowego stwierdzono brak lub niewielki udział świeżych warzyw podawanych do śniadań i kolacji. W związku z powyższym LPWIS polecił zapewnić mieszkańcom prawidłową ilość świeżych warzyw, które powinny być podawane do każdego posiłku w ciągu dnia.

IV. Podmioty wykonujące działalność leczniczą.

- **Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Szpital Powiatowy w Drezdenku, ul. Piłsudskiego 8, 66-530 Drezdenko.**

Placówka realizuje program dostosowania pomieszczeń szpitala do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 02 lutego 2011r. w sprawie wymagań jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej, pozytywnie zaopiniowany przez LWPIS decyzją z dnia 28 października 2012r.

W 2015r. w zakresie epidemiologii przeprowadzono w placówce 5 kontroli, w tym:

1 kontrolę interwencyjną w związku ze zgłoszeniem ogniska zakaźnego wywołanego *Clostridium difficile* u 3 pacjentów w Oddziale Chorób Wewnętrznych (wydano doraźne zalecenia dotyczące wzmożenia reżimu sanitarnego, 2 kontrole z zakresu szczepień ochronnych (nie stwierdzono nieprawidłowości), 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków wynikających z decyzji LPWIS z 2014r. dotyczących Oddziału Chorób Wewnętrznych, Pracowni Endoskopowej oraz Bloku Operacyjnego (stwierdzono wykonanie obowiązków) oraz 1 kontrolę dotyczącą gospodarki odpadami medycznymi (wydano doraźne zalecenia dot. dokumentacji w zakresie gospodarki odpadami medycznymi).

Pomimo dobrego stanu technicznego, oddziały Szpitala wymagają dostosowania do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Konieczne do wykonania prace dostosowawcze w największym zakresie dotyczą modernizacji Oddziału Pediatrycznego, Bloku Operacyjnego, Centralnej Sterylizatorni, Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddziału Rehabilitacyjnego oraz Izby Przyjęć. Dostosowanie polega na konieczności zapewnienia m.in.: myjni-dezynfektora w brudownikach, poprawy stanu technicznego podłóg i mebli oraz wygospodarowania pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla rodziców lub opiekunów oraz zapewnienia izolatek w oddziałach, w których takie pomieszczenie jest wymagane.

W zakresie nadzoru zapobiegawczego przeprowadzono kontrolę w celu wydania decyzji dla pomieszczeń i urządzeń Poradni Medycyny Sportu niezbędnej do dokonania zmian w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą prowadzonym przez Wojewodę Lubuskiego. Stwierdzono, iż pomieszczenia i urządzenia spełniają wymagania ogólnoprzestrzenne, sanitarne i instalacyjne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W zakresie higieny komunalnej przeprowadzono kontrolę sprawdzającą wykonanie obowiązków wynikających z decyzji LPWIS z 2014r. w zakresie dostosowania i odpowiedniego wyposażenia śluzy szatniowej w prosektorium. Stwierdzono wykonanie obowiązków w całości.

Przeprowadzono również badanie ciepłej wody w ramach nadzoru sanitarnego z instalacji wewnętrznej Szpitala. Jakość ciepłej wody okresowo nie odpowiadała przyjętym wymaganiom sanitarnym z uwagi na stwierdzenie średniego skażenia instalacji wewnętrznej ciepłej wody obiektem bakteriami *Legionella* sp. Po podjęciu przez placówkę działań naprawczych (dezynfekcja termiczna) jakość ciepłej wody uległa poprawie, co potwierdziły wyniki badań wykonane w ramach kontroli wewnętrznej.

W 2015r. przeprowadzono kontrolę w pełnym zakresie higieny radiacyjnej. Urządzenia radiologiczne zainstalowane są w Szpitalu w Pracowni Diagnostyki Obrazowej, na terenie Bloku Operacyjnego oraz w Oddziale Urologii Jednego Dnia.

W narażeniu na promieniowanie jonizujące zatrudnionych było 13 osób – wszystkie objęte indywidualną kontrolą dawek. Pracownicy posiadają ukończony kurs Ochrony Radiologicznej Pacjenta oraz aktualne zaświadczenia lekarskie, stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy w narażeniu na promieniowanie jonizujące. Przy wszystkich urządzeniach radiologicznych wykonano podstawowe, specjalistyczne i eksploatacyjne testy potwierdzające właściwe parametry fizyczne aparatów. Przeprowadzone podczas kontroli pomiary dozymetryczne na stanowiskach pracy i wokół aparatów (w miejscach dostępnych dla ludzi), nie wskazywały na możliwość przekroczenia ustalonych limitów użytkowych dawek i dopuszczalnych dawek granicznych.

Na wyposażeniu Szpitala znajdują się również urządzenia wytwarzające pole i promieniowanie elektromagnetyczne: diatermie chirurgiczne stosowane na Bloku Operacyjnym, w Pracowni Endoskopowej, w gabinecie zabiegowym Oddziału Ginekologicznego oraz diatermia terapeutyczna i aparat do terapii polem magnetycznym użytkowany w Dziale Fizjoterapii. Na stanowiskach pracy przy urządzeniach wytwarzających pola elektromagnetyczne zatrudnionych było 11 osób uznanych za zawodowo narażone – wszystkie w warunkach ekspozycji dopuszczalnej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami LPWIS wydał decyzję administracyjną nakazującą przeprowadzenie pomiarów natężeń pól elektromagnetycznych przy urządzeniach stosowanych na Bloku Operacyjnym, w Oddziale Ginekologicznym i w Pracowni Endoskopii, oznakowanie zasięgów stref ochronnych oraz przeszkolenie wszystkich pracowników w zakresie bhp dla osób pracujących w narażeniu na promieniowanie niejonizujące – obowiązki zostały wykonane.

Podsumowanie:

1. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w **Zespole Szkół w Strzelcach Krajeńskich** w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni sufitów w dwóch pomieszczeniach sanitarnych oraz w zakresie higieny pracy LPWIS wydał 2 decyzje merytoryczne oraz 2 decyzje obciążające kosztami kontroli.
2. W **Warsztatach Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Strzelcach Krajeńskich** wykonano obowiązki nałożone decyzjami LPWIS.
3. W niektórych pomieszczeniach **Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Strzelcach Krajeńskich** stwierdzono ślady zagrzybienia na sufitach – nieprawidłowości zostały usunięte.
4. W wyniku kontroli interwencyjnej w **Domu Pomocy Społecznej w Dobiegniewie** stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny pracy.
5. W 2015r. w **Powiatowym Centrum Zdrowia Sp. z o.o. Szpital Powiatowy w Dreżdenku:**
 - jakość ciepłej wody w sieci wewnętrznej szpitala okresowo nie odpowiadała

- przyjętym wymaganiom sanitarnym – stwierdzono obecność bakterii Legionella;
- LPWIS wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości w zakresie higieny radiacyjnej – decyzja została wykonana.